

Trouw

Lucas 16 is een hoofdstuk, waarin gesproken wordt over trouw te zijn in geldzaken; trouw te zijn in het kleine en trouw te zijn in het huwelijk.

Hoe heerlijk om te speuren in de bijbel naar haar verborgen schatten. Speur er naar, zegt Salomo in de Spreuken, als naar verborgen schatten, en dan zul je die verborgen schatten vinden.

We beginnen met trouw te zijn in geldzaken en we gaan daarover lezen in Lucas 16:1a

1a En Hij zei ook tegen Zijn discipelen:

Waarom staat hier het woordje "ook". Omdat niet alleen Zijn discipelen dit hoorden, maar ook de Farizeeën want er staat in vers 14:

En al deze dingen hoorden ook de Farizeeën, die geldzuchtig waren, en zij beschimpten Hem.

En dan begint Jezus een gelijkenis:

1b Er was een zeker rijk mensrijk in die dagen waren Romeinse landeigenaren ... die een rentmeester had.

Die rijke Romeinse landeigenaren vertrouwen het beheer van hun landerijen toe aan Joodse rentmeesters.

En deze werd bij hem aangeklaagd dat hij zijn goederen verkwistte.

Dat verkwisten werd waarschijnlijk veroorzaakt door plichtsverzuim, slordig beheer of een weelderig leven.

2 En hij riep hem en zei tegen hem: Wat is dit wat ik over u hoor? Geef rekenschap

van uw rentmeesterschap, want u kunt niet langer rentmeester zijn.

De rijke man gaat uit van de juistheid van de klacht en het ontslag van deze rentmeester wordt door hem aangekondigd. De rentmeester verdedigt zich niet want hij weet maar al te goed dat hij niet juist gehandeld heeft. Maar... voordat hij zijn ontslag krijgt, moet hij eerst rekenschap afleggen.

3a En de rentmeester zei bij zichzelf: Wat moet ik doen, omdat mijn heer dit rentmeesterschap van mij afneemt? Spitten kan ik niet en voor bedelen schaam ik mij.

De rentmeester ging bij zichzelf te rade. Het wordt menens, het wordt ernst! Spitten, zware handenarbeid, kan ik niet en bedelen is voor mij als gezond mens een schande.

4 Ik weet wat ik doen zal, opdat ze mij, wanneer ik afgezet ben als rentmeester, in hun huizen ontvangen.

Hij kreeg een ingeving, waardoor andere mensen hem zouden helpen, nu zijn toekomst door zijn ontslag onzeker werd.

5 En hij riep de schuldenaars van zijn heer één voor één bij zich en zei tegen de eerste: Hoeveel bent u mijn heer schuldig?

Waarom één voor één? Waarschijnlijk met het oog op de geheimhouding.

6 En Hij zei: Honderd vaten olie. En hij zei tegen hem: Neem uw schuldbekentenis, ga zitten en schrijf snel vijftig.

Er was haast bij; er moest snel iets gebeuren en de schuldbekentenis werd gereduceerd met 100%.

7 Daarna zei hij tegen de ander: En u, hoeveel bent u schuldig? En hij zei: Honderd zakken tarwe. En hij zei tegen hem: Neem uw schuldbekentenis en schrijf tachtig.

Die schuldbekentenis werd gereduceerd met 20%.

Sommige christenen hebben het er wat moeilijk mee, dat Jezus dit geknoei op financieel gebied aan Zijn discipelen ten voorbeeld stelt.

Maar het was echter geen geknoei als we de achtergronden van de Joodse praktijken van het lenen belichten. De wet van Mozes verbood namelijk het nemen van rente op leningen. In Deut. 23:19 staat daarover:

U mag van uw broeder geen rente vragen: rente over geld, rente over voedsel of rente over enig ding waarover men rente betaalt.

Maar toch werd er op grote schaal rente gevraagd. Het rentebedrag werd dan niet zwart op wit op de schuldbekentenis gezet maar er werd één bedrag genoemd, die de schuld was inclusief de rente.

Uit allerlei gegevens is bekend, dat met name op een product als olie een rente werd berekend van 100 procent. Vandaar dat de rentmeester hem de helft kwijt schold.

En op tarwe bedroeg de rente 25 procent. Vandaar dat de tweede schuldenaar 20 procent van zijn schuld mocht afschrijven.

Wat de rentmeester dus deed was in feite niets ander dan dat hij de onwettige rente liet vallen en alleen de werkelijke schuld liet gelden.

8 En de heer prees de onrechtvaardige rentmeester, omdat hij verstandig gehandeld had. Want de kinderen van deze wereld zijn onder elkaar verstandiger dan de kinderen van het licht.

Jezus prijst het ons dus aan, om met overleg of met wijsheid te handelen overeenkomstig de geboden van de Heere.

Laten we dus trouw zijn in geldzaken en met wijsheid handelen daarin, overeenkomstig de geboden van de Heer.

En dan zegt Jezus ook nog:

9 En Ik zeg u: Maak uzelf vrienden met behulp van de onrechtvaardige mammon, opdat zij u, als u gebrek lijdt, zullen ontvangen in de eeuwige tenten.

Mammon komt van een vergriekst Aramees woord dat rijkdom of weelde betekent. Als Jezus het heeft over de "onrechtvaardige Mammon" dat bedoelt Hij daarmee dat aan veel aards bezit een smet van onrecht kan kleven, denk b.v. aan belasting ontduiking.

Maar Jezus bedoelt hier ook dat aards bezit ook een hoger doel mag dienen, namelijk er vrienden mee maken. Maak vrienden door vrijgevigheid. Of, zoals Jezus het zegt in Mattheus 6:19/21 waar staat:

19 Verzamel geen schatten voor u op de aarde, waar mot en roest ze verderven, en waar dieven inbreken en stelen.

20 Maar verzamel schatten voor u in de hemel waar geen mot of roest ze verderft, en waar dieven niet inbreken of stelen.

21 Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.

De les hieruit is: laten we trouw zijn in geldzaken en laten we het geld ook zo gebruiken, dat wij daarmee schatten in de hemel verzamelen, want God heeft de blijmoedig geveer lief. Ontvangen is zalig, maar geven is zaliger, want Jezus heeft gezegd:

Het is zaliger te geven, dan te ontvangen.
(Hand. 20:35).

We gaan verder met Lucas 16:10 waar staat: *Wie trouw is in het minste, is ook in het grote trouw. En wie onrechtvaardig is in het minste, is ook in het grote onrechtvaardig.*

Het is daarom voor ons van belang trouw te zijn het minste, want dan zijn we ook in veel getrouw. Het andere feit is ook waar: wie in het minste onrechtvaardig is, is ook in het grote onrechtvaardig.

En dan gaan we verder met vers 11:
Als u dan wat betreft de onrechtvaardige mammon niet trouw bent geweest, wie zal u het ware toevertrouwen?

Ons wordt het ware goed – de hemelse schatten – toevertrouwd als we trouw zijn in aardse zaken.

12 En als u wat betreft het goed van een ander niet trouw bent geweest, wie zal u het uwe geven?

Hebben we iets geleend, al zou het ook een boek zijn, dan dienen we daar zorg voor te dragen, zodat de ander het weer ongeschonden terug krijgt. Zijn we trouw

in het minste, dan zijn we ook in veel getrouw, zei Jezus.

13 Geen huisslaaf kan twee heren dienen, want hij zal of de ene haten en de andere liefhebben, of hij zal zich aan de ene hechten en de ander minachten. U kunt niet God dienen en de mammon..

De mens kan zijn liefde niet delen; het is ons hechten aan het ene en het andere wordt dan minder geacht. Jezus zei: waar onze schat is, daar zal ook ons hart zijn.¹

14 En al deze dingen hoorden ook de Farizeeën, die geldzuchtig waren, en zij beschimpten Hem.

Ze beschimpten Hem, ze spraken smalend tegen Hem en minachtend.

Maar Jezus is niet bevreesd voor ze en zegt hen de volle waarheid:

15 En Hij zei tegen hen: U bent het die uzelf rechtvaardigt voor de mensen, maar God kent uw hart. Want wat hoog is onder de mensen, is een gruwel voor God.

16 De Wet en de Profeten zijn er tot Johannes. Vanaf die tijd wordt het Koninkrijk van God verkondigd, en ieder doet het geweld aan.

Dit laatste is positief bedoeld in die zin, dat men zich beijvert, om daarin binnen te kunnen gaan.

17 En het is gemakkelijker dat de hemel en de aarde voorbijgaan, dan dat één tittel van de wet wegvalt.

¹ Lucas 12:34

Jezus bedoelt: Er komt een andere tijd met de komst van Johannes de Doper, de tijd van genade breekt weldra aan en de bedeling van de wet wordt daarmee afgesloten.

Maar de genadetijd betekent niet een tijd van losbandigheid, zoals Judas in zijn brief schrijft dat er mensen binnen geslopen waren, die de genade van onze God in losbandigheid veranderen (Judas 1:4).

Nee, met de genade tijd breekt geen tijd van wetteloosheid aan en daarvan spreekt dan ook het volgende vers in Lucas 16:

18 Ieder, die zijn vrouw verstoort en met een andere trouwt, pleegt overspel en ieder die met een vrouw trouwt die door haar man verstoten is, pleegt ook overspel.

Hierin stelt Jezus, dat het huwelijk in principe slechts eenmaal gesloten kan worden (tenzij de man of de vrouw sterft).

Wie trouwt met iemand die gescheiden is, pleegt echtbreuk, zegt Jezus. En wie het anders doet, overtreedt het Woord.

We herhalen nog eens de drie gebieden van trouw, waarover we gelezen hebben in Lucas 16 namelijk:

1. Trouw in geldzaken
2. Trouw in het kleine
3. Trouw in het huwelijk.

We gaan nu naar Zach. 4:10a waar staat: *Want wie veracht de dag van de kleine dingen?*

Het verlossingswerk gebeurt door kleine dingen heen die overdag plaatsvinden. Hier wordt gesproken over "de dag van de kleine dingen".

De kleine dingen zijn nodig om ons te vormen: De man of het kind loopt met vieze schoenen het schone huis binnen, of er breekt een kopje of een glas.

Wij zullen die dag der kleine dingen niet verachten maar goed benutten.

Tot slot de woorden van Jezus over de trouwe en verstandige slaaf in Mt. 24:45/47

Wie is dan de trouwe en verstandige slaaf, die zijn heer over zijn personeel aangesteld heeft om hun het voedsel op de juiste tijd te geven?

Zalig die slaaf, die door zijn heer bij zijn komst zo handelend aangetroffen zal worden.

Voorwaar, Ik zeg u dat hij hem over al zijn bezittingen zal aanstellen.

Trouw zijn wordt rijkelijk beloond!